

bhūte dve bṛihatyaṁ saha vihareṭ | tadanantarabbhāvinyau dve satobṛihatyaṁ saha vihareṭ | itthamvīhāraṁ te prasiddhā yājñikāḥ kecid ichanti | tasmin pakṣe vīhārasya vidyamānatvād vīhāranimitto yaḥ kāmāḥ sa upāpto bhaved eva | kimtu pragāthā net kalpante | naiva sampadyanta iti | paribhavadvyotanārtho necchabaddhaḥ | chandodvayam militvaikāḥ pragātho bhavati | svādhyāyapāṭhe pragāthānām vidyamānatvād vīhāro 'pi pragāthānta evāpekṣitaḥ | te na kevalabṛihatibhyām kevalasatobṛihatibhyām vā sampadyante, kimtu chandodvayena sampadyante | pragrathanena dvayor ṛicor bṛihatitvasampādanārtham pragāthāsarayānam | tac ca chandodvaye sukaram | tathā hi | prathamā bṛihati yathāpāṭham eva pāṭhitavyā | tato 'śhāṅksharam caturthapādāṁ dvir āvartya ca satobṛihatyaḥ prathamārdhagatena dvādaśakṣharapādenāśhāṅksharapādena ca dvitīyā bṛihati sampadyate | tam apy aśhāṅksharapādāṁ dvir abhyasya satobṛihatyaḥ uttarārdhagatena dvādaśakṣharapādenāśhāṅksharapādena ca tṛitīyā bṛihati sampadyate | atah pragātheshu chandodvayam apekṣitam | kevalayor bṛihatyaḥ satobṛihatyor vā yathoktapragrathanāsamabhavāt || ittham haupdina-vihāre prathamaprakāram nirākṛitya dvitīyavīhāraṁ vidhatte |

6. atimarṣam | atimarṣam atimṛiṣyātimṛiṣya prathamasukṭasya prathamāyām ṛici prathamapādāṁ uktvā tadanantarabbhāvi sarvām atilāṅghya dvitīyasukte dvitīyasyām ṛici dvitīyapādena yojayet | so 'yam atilāṅghya mṛiṣyamānatvād atimarṣa ity ucyate | tatra bṛihatīpādasatobṛihatīpādāyor mīṣṇanarūpo vīhāro bhavati | evakāreṇa pūrvoktavīhāro vyāvartyate |

9. vy evottame | S. 6, 24, 15.

29.

1. Sukīrtim | apa prāca ityādisukṭam sukīrtiśabdenocyate | tat sukṭam brāhmaṇasacchāṁśi śaṁset |

30.

3. sa jāgataḥ | sūktaviśeṣho dvādaśakṣharapādātvajā jagatīchāndasko bhavati | caturthe pāde śhōḍaśakṣharatvād atichānda atijagato 'pi bhavati | sarvām apy etat prāṇijātaṁ jagacchāṁśābhidheyatvāj jāgataṁ atijagataṁ vā bhavati | atah sarvarūpātveṇa chandodvayam prasaṁtam |

5. tāny etāni | nābhānediśhādhāni catvāri śilpāni yāny uktāni tāni sabhacārāny ekasminn ahāni saha vartanta ity evam abhijñā ācakṣhate | tasmād yasminn ahāni śaṁsanīyāni tasmiṁś catvāry api śaṁset | yasmin na śaṁsanīyāni tasmiṁś catvāry api parityajet |

7. sa ha | haṣabda aitihiadyotanārthah | sa prasiddho bulilānāmako maharṣir Aśvātara aśvātaranāmno maharṣer goṇre samut-